

WorkGroup və Domain

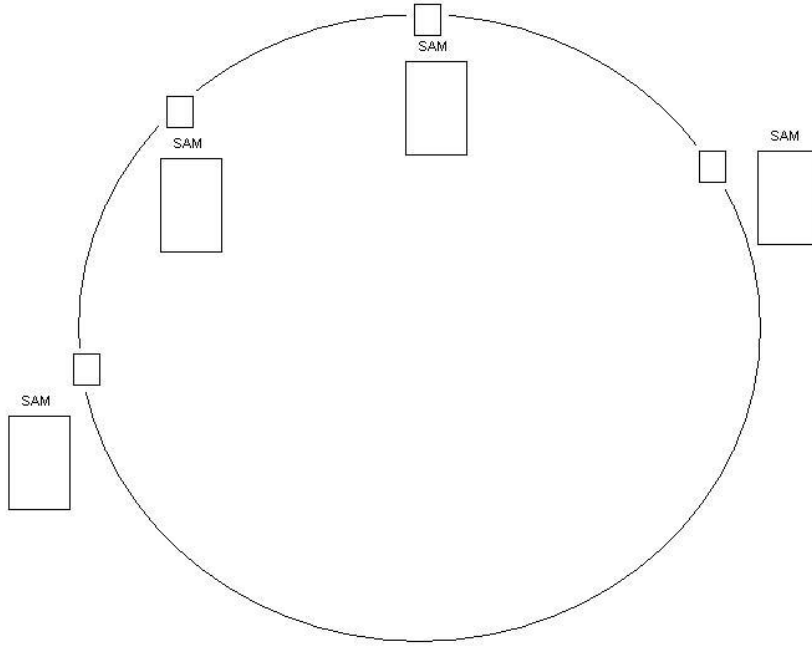
Microsoft əməliyyat sistemlərinə sahib kompüterlər iki mühitdə bilərlər: Əmək qrupu (workgroup) ya da domen (domain). İkisi arasında çox fərq var.

İş qrupu əslində dərhal heç bir məna ifadə etməz. Tək faydası Network Neighborhood'da (Ağ Qonşuları) ya da My Network Places'da kompüterləri toplaça görməkdir. Məsələn, Mühasibat adında bir iş qrupumuz varsa Şəbəkə qonşularından Mühasibat birliyinə tıkladığımızda o iş qrupuna üzv kompüterləri görərik. Əmək qruplarında istifadəçi hesablarının ortaq və mərkəzi idarəsi, rəhbərlik asanlıığı və s. şeylər tapılmaz. Əmək qrupunda ortaq olan tək şey göz atma (browsing) siyahısıdır deyə bilərik.

Təsir sahəsi iş qrupundakı ortaq göz atma siyahısı tapılar amma əlavə olaraq istifadəçi hesablarının mərkəzi idarəsi, kompüterlərin və iş mühitinin mərkəzi idarəsi də söz mövzudur.

İstifadəçi hesablarını və bu hesabların ortaq və mərkəzi idarəsi anlayışını bir az açaq.

Windows NT, Windows 2000 və Windows XP əməliyyat sistemlərinin yükləndiyi kompüterlərin hamısında bir istifadəçi bazası var. Bu bazanın adı Şamın (Security Accounts Manager) və bu verilənlər bazası Kayıt'ın (Registry) bir hissəsidir. SAM eyni adlı bir fayl saxlanılır. Bu fayl Kayıt'ı meydana gətirən digər fayllarla birlikdə Winnt \ System32 \ Config qovluğunda olur. Bu əməliyyat sistemlərinə sahib maşınlara daxil açarkən Şamın tərifi istifadəçilərdən birinin adını və parolunu girmək lazımdır. Bunu Şəkil 1-də göstəririk.

Yuxarıdakı şəkildə də görüldüyü kimi hər maşının ayrı bir istifadəçi bazası var. Mexanika və istifadəçi sayı dördü, beşi artıq olarsa istifadəçi hesablarının idarəsi böyük problem olacaq. Məsələn, Jale adında bir istifadəçi bu maşınların hamısından istifadə etmək istəyirsə bütün maşınlarda bu adla bir istifadəçi yaratmalıyıq. Eyni zamanda bu istifadəçilərin parolalarını da ayrı etməliyik ya da parol ayrı olacaqsə bunları bir yerlərə not etməliyik. Jale'nin səlahiyyət verəcəyiksə ya da Jale'nin bir qrupa üzv edəcəyiksə bunu bütün maşınlarda etməliyik. Bu maşınların eyni iş qrupunda tapılması da vəziyyəti dəyişdirməz. Eyni iş qrupunda olmaları vəziyyəti dəyişməməli; yalnız ağ qonşularından bir-birlərini eyni iş qrupunda görmələri təmin ediləcək.

Kompüterləri bir təsir sahəsində topladığımızda vəziyyət dəyişəcək. Şəkil 2-yə baxaq.

Təsir sahəsində bir ya da birdən çox domen müfəttişi olur. İstifadəçilər və qruplar domen denetçisinə olan domen bazasında təyin olunur. Yəni, Jale də, Hale də, Lalə də bu verilənlər bazasında təyin olunur. Təsir sahəsinə üzv olan maşınlara daxil açarkən domen bazasında olan hesabları istifadə edə. İstifadəçi hesablarını mərkəzi olaraq təyin edə kimi rəhbərliyi də merkezileştiriyoruz. Təsir sahəsi mühitində təsir sahəsinin rəhbərləri üzv kompüterləri uzaqdan idarə edə bilər. Məsələn, uzaqdan onlara müdaxilə edib xidmətlərini dayandırıb başlada, paylaşımalarını təşkil edə bilər, hətta diskini formatlayabilir.